

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ
УСКЛАЂЕНОСТИ
ПЛАНИРАНИХ И
РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА
ПОСЛОВАЊА**

**За период од
01.01.2020. до
30.09.2020.**

Финансије, октобар 2020. год.

САДРЖАЈ

Увод.....	3
Основни подаци о акционарском друштву	3
1. Физички обим активности за I- IX 2020. године	5
1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2020. године	5
1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2020. године	8
2. Финансијски показатељи за I-IX 2020. године.....	9
2.1. Биланс стања	9
2.2. Извештај о токовима готовине	10
2.3.Биланс успеха	11
2.3.1. Укупан приход	11
2.3.2. Укупан расход.....	14
2.4. Резултат пословања.....	16
3. Инвестиције	17
4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене	17
5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије	17
6. Констатације	18

Увод

Акционарско друштво „Електромрежа Србије“ Београд је у обавези да у складу са Правилником о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег програма пословања јавних предузећа, Број: 110-00-50/2016-09 (Службени Гласник РС, бр. 36/16, од 08.04.2016. године) у року од 30 дана од дана истека тромесечја достави Министарству привреде Извештај о реализацији Годишњег програма пословања.

Влада Републике Србије је на седници одржаној 06.02.2020. године дала сагласност на Годишњи програм пословања Акционарског друштва за 2020. годину (решење 05 број 023-1018/2020; Службени гласник РС бр. 011/2020).

Влада Републике Србије је на седници одржаној 18.06.2020. године дала сагласност на Годишњи програм о изменама и допунама годишњег програма пословања Акционарског друштва за 2020. годину (решење 05 број 023-4772/2020; Службени гласник РС бр. 087/2020).

Основни подаци о акционарском друштву

Јавно предузеће за пренос електричне енергије и управљање преносним системом Електромрежа Србије Београд (ЈП ЕМС) основано је Одлуком Владе Републике Србије 05 број 023-397/2005-1 од 27. јануара 2005. године (Службени гласник РС бр. 12/2005), ради обављања делатности преноса електричне енергије, управљања преносним системом и организације тржишта електричне енергије.

Дана 08.11.2016. године ЈП ЕМС је регистрацијом у Агенцији за привредне регистре, променило правну форму и постало нејавно акционарско друштво (ЕМС АД) у потпуности у власништву Републике Србије. Претходно, Влада Републике Србије је на седници одржаној 27.10.2016. године донела одлуку број 05 број 023-10172 о промени правне форме ЈП ЕМС.

НАЗИВ ФИРМЕ	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ БЕОГРАД
Претежна делатност	Шифра делатности: 35.12, – Назив делатности: пренос електричне енергије. Претежна делатност Друштва обухвата пренос електричне енергије и управљање преносним системом у складу са законом којим се уређује енергетика као делатност од општег интереса
Привредна грана	Индустрија - енергетика, производња електричне енергије, гаса и воде
Облик организовања	Акционарско друштво, решење Владе РС 05 број 023-10172/2016 од 27. октобра 2016. године
Матични број у регистру разврставања ПИБ	2 0 0 5 4 1 8 2 СР 1 0 3 9 2 1 6 6 1
Основано први пут	Одлуком Владе РС 27. јануара 2005. године.
Надлежно министарство	Министарство рударства и енергетике, Министарство привреде
Веб сајт и мејл адреса	www.ems.rs ; ems@ems.rs
Седиште	Београд, Кнеза Милоша 11
Организација	Дисперзивна, капацитети по целој територији Републике
Годишњи програм пословања	Влада РС дала сагласност решење 05 број: 023-753/2019; Службени гласник РС бр. 6/2019

Зависна привредна друштва - Акционарско друштво Електромрежа Србије је оснивач три зависна привредна друштва, који обављају послове који не припадају основним делатностима АД, чији је капитал у потпуности у власништву EMC АД:

1. Привредно друштво за изградњу електроенергетских објеката „Електроисток–Изградња“ д.о.о. Београд.
2. Привредно друштво за пројектовање, консалтинг и инжењеринг електроенергетских и телекомуникационих објеката и система „Електроисток - Пројектни биро“ д.о.о. Београд.
3. Друштво са ограниченом одговорношћу за консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем „EMS SERVICES“ д.о.о. Beograd

Такође, **Акционарско друштво Електромрежа Србије је:**

- 1) члан са уделом од 25% у Привредном друштву Електроенергетски координациони центар д.о.о. Београд
- 2) члан са уделом 33,33% у Привредном друштву Центар за координацију сигурности СЦЦ д.о.о. Београд
- 3) акционар са учешћем од 75% у акцијском капиталу привредног друштва SEEPEX а.д. Београд
- 4) акционар са учешћем од 10,01% у акцијском капиталу привредног друштва Црногорски Електропреносни Систем АД Подгорица (14.638.335 акција)
- 5) акционар са 4% у аукционој кући Joint Allocation Office Luxemburg

1. Физички обим активности за I- IX 2020. године

1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 30.09.2020. године Трансформаторске станице

Према стању на дан 30.09.2020. године предузеће са капацитетима на Косову и Метохији који су под привременом управом УНМИК, располаже са 49 постројења и 86 трансформатора укупне инсталисане снаге од 17.624 MVA. Без података за Косово и Метохију, а са ТС Валач, предузеће располаже са 43 постројења и 75 трансформатора, укупне инсталисане снаге од 15.982,50 MVA.

ТС - Капацитети постројења по погонима са проценом стања на дан 30.09.2020. године без података за Косово и Метохију са ТС Валач:

Преносни однос	Погон преноса	Бр постројења		Бр трансформ		Инстал. снага		Степен реализације %
		План 2020 (ком)	30.09. 2020 (ком)	План 2020 (ком)	30.09. 2020 (ком)	План 2020 (MVA)	30.09. 2020 (MVA)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=8/7*100
400/х	БЕОГРАД	8	9	10	11	3.600,00	3.900,00	108
	БОР	2	2	2	2	450,00	450,00	100
	ВАЉЕВО							
	КРУШЕВАЦ	2	2	4	4	1.200,00	1.200,00	100
	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
	НОВИ САД	4	4	7	7	2.300,00	2.300,00	100
	УКУПНО	19	20	29	30	9.450,00	9.750,00	103
220/х	БЕОГРАД	6	5	12	12	2.700,00	2.700,00	100
	БОР							
	ВАЉЕВО	6	5	9	8	1.231,50	1.081,50	88
	КРУШЕВАЦ	2	2	4	4	800,00	800,00	100
	НИШ							
	НОВИ САД	2	2	6	5	1.050,00	900,00	86
	УКУПНО	16	14	31	29	5.781,50	5.481,50	95
110/х	БЕОГРАД	10	6	7	7	483,50	483,50	100
	БОР	1	1	1	1	10,00	10,00	100
	ВАЉЕВО	1	1	3	3	83,00	83,00	100
	КРУШЕВАЦ			2	2	63,00	63,00	100
	НИШ							
	НОВИ САД	1	0	1	1	20,00	20,00	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,50	91,50	100
	УКУПНО	14	9	16	16	751,00	751,00	100
У	БЕОГРАД	24	20	29	30	6.783,50	7.083,50	104
К	БОР	3	3	3	3	460,00	460,00	100
У	ВАЉЕВО	7	6	12	11	1.314,50	1.164,50	89
П	КРУШЕВАЦ	4	4	10	10	2.063,00	2.063,00	100
Н	НИШ	3	3	6	6	1.900,00	1.900,00	100
О	НОВИ САД	7	6	14	13	3.370,00	3.220,00	96
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,50	91,50	100
	УКУПНО	49	43	76	75	15.982,50	15.982,50	100

Објекти под управом УНМИК-а на КиМ				
400/х ОБИЛИЋ УНМИК	1	2	800,00	0
220/х ОБИЛИЋ УНМИК	3	4	600,00	0
110/х ОБИЛИЋ УНМИК	2	4	91,50	0
УКУПНО УНМИК	6	10	1.491,50	0

План капацитета се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима. Поређење је извршено у односу на укупан план за 2020. годину.

Ван планираних активности, децембра 2019. године ТС 220/110 kV Смедерево 3 је повезана на напонски ниво 400 kV преко новоизграђених 400 kV повезних водова и пуштен је у рад додатни енергетски трансформатор 400/100 kV, снаге 300 MVA, што за последицу има повећање броја постројења за један нови објекат 400/X kV у погону Београд и смањење броја постројења за један објекат 220/110 kV у погону Београд. Истовремено, повећана је инсталисана снага за новоуграђени ЕТ од 300 MVA.

Због радова на реконструкцији ТС 220/110 kV Србобран (изградња нове каде за будући ЕТ 400/110 kV), трајно је демонтиран и склоњен Т1 220/110 kV, снаге 150 MVA.

До краја 2020. године капацитети ЕМС АД ће се повећати у броју објеката и то:

- Објекти 220kV:
 - Пуштање у рад ТС 220/110 kV Бистрица са трансформацијом 1 x 150 MVA,
- Објекти 110 kV:
 - Преузимање ПРП Пландиште 1 – прикључење ВЕ,
 - Преузимање ТЕ ТО Нови Сад на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици,
 - Преузимање ЕВП Бргуле на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици,
 - Преузимање РП ТЕ Костолац на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици,
 - Преузимање РП ТС Београд 32 на основу примопредаје објеката по Закону о енергетици

Далеководи

Укупна дужина далеководне мреже у ЕМС АД на дан 30.09.2020. године износи 10.828,60 километара. Без података за Косово и Метохију дужина далековода износи 9.776,37 km.

ДВ ЕМС АД - дужина далековода са проценом стања на дан 30.09.2020. године

Подручје преносног система	110 на 35 kV		110 kV			220 kV		400 kV		Укупно	План 2020 km	Степен реализације (30.09./план)
	I	II	I	II	III	I	II	I	II	30.09.		
	сис. km	сис. km	сис. km	сис. km	сис. km	сис. km	сис. km	сис. km	сис. km	2020.		
Београд	0,00	41,12	747,21	522,78	1,47	255,51	87,72	363,42	175,29	2.194,52	2.250,61	98
Бор	25,87	34,92	449,92	48,91	0,00	0,00	0,00	235,78	0,00	795,40	795,73	100
Ваљево	15,70	0,00	787,92	229,00	0,00	940,32	15,38	0,00	0,00	1.988,32	2.037,82	98
Крушевац	58,70	0,00	863,93	104,71	0,00	266,65	0,00	310,28	0,00	1.604,27	1.609,27	100
Ниш	44,33	10,28	587,90	80,12	0,00	0,00	0,00	226,53	0,00	949,16	950,37	100
Нови Сад	0,00	0,00	1.414,18	76,13	0,00	217,08	0,00	484,69	2,82	2.194,90	2.194,78	100
Обилић-ЕМС	0,00	0,00	49,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49,80	49,80	100
ЕМС без КиМ	144,60	86,32	4.900,86	1.061,65	1,47	1.679,56	103,10	1.620,70	178,11	9.776,37	9.888,38	99
Обилић-УНМИК	0,00	0,00	563,05	14,52	0,00	285,02	9,99	179,65	0,00	1.052,23	1.052,23	100
Укупно	144,60	86,32	5.463,91	1.076,17	1,47	1.964,58	113,09	1.800,35	178,11	10.828,60	10.940,61	99

Планирана дужина далеководне мреже се исказује на нивоу године, а праћење реализације се врши по кварталима.

Разлика у дужини далеководне мреже 30.09.2020. у односу на план за 2020. годину износи 112,01 km и настала је услед незавршених планираних инвестиционих активности на далеководима и неизвршеним преузимањем далековода који су у власништву ОДС и ТЕ-КО Костолац:

- Подручје преносног система Београд:
 - ДВ 110 kV бр. 1128/1 ТЕ Костолац А - ТС Рудник 1 - преузимање, дужине око 12,77 km,
 - ДВ 110 kV бр. 1128/2 ТС Рудник 1 - ТС Рудник 2 - преузимање, дужине око 6,37 km,
 - Изградња ДВ 110 kV ТС Бела Црква – ТС В. Градиште, дужине око 34,125 km,
 - ДВ 2x110 kV, увођење у ПРП Пландиште 1, дужине око 2 x 0,1 km,
 - ДВ 110 kV ТС Београд 5 – ТС Стара Пазова, увођење у ТС Београд 5, дужине око 2,62 km.
- Подручје преносног система Ваљево:
 - ДВ 110 kV бр. 1242 ТС Лазаревац – ТС Љиг - преузимање, дужине око 18,9 km,
 - ДВ 110 kV 106 АБ, увођење у нову ТС Лозница 2, дужине око 0,28 km,
 - ДВ 110 kV бр. 134/3 ХЕ Кокин Брод - Потпећ, увођење у ТС Бистрица, дужине око 11,5 km,
 - ДВ 110 kV бр. 107/2 ТС Тамнава ЗП – ТС Ваљево 3, увођење у ТС УБ, дужине око 15 km,
 - ДВ 220 kV бр. 266 ТС Пожега – ТС Пљевља, увођење у ТС Бистрица, дужине око 3,711 km.
- Подручје преносног система Крушевац,
 - ДВ 110 kV бр. 1227 ТС Јагодина 3 - ТС Јагодина 4 - преузимање, дужине око 5 km.
- Подручје преносног система Ниш,
 - Расплет 110 kV далековода код ТС Ниш 5, дужине око 2 x 0,6 km

Каблови

Укупна дужина кабловске мреже у ЕМС АД на дан 30.09.2020. године износи 51,39 километара.

КБ ЕМС АД - дужина каблова са процењеним стањем на дан 30.09.2020. године

Погон преноса	35 kV	110 kV	Укупно	План	Степен реализације
			30.06.2020.	2020	% (30.06./план)
Београд	0	42,99	42,99	50,43	85
Крушевац	2,8	5,6	8,4	8,38	100
Нови Сад			0	3,9	0
УКУПНО	2,8	48,59	51,39	62,71	82

Разлика у дужини кабловске мреже 30.09.2020. године у односу на план за 2020. године износи 11,32 km, наступила је још увек није завршена реализација планираних пројеката у 2020. години:

1. изградња КБ 110 kV ТС Београд 45 – ТЕТО Београд, у дужини од 4,58 km,
2. изградња КБ 110 kV ТС Београд 23 – ТС Београд 45, у дужини од 2,86 km,
3. изградња КБ 110 kV ТС Нови Сад 5 – ТС Нови Сад 7, у дужини од 3,9 km,
4. Као и због разлике изведене дужине КБ 110 kV бр. 1232 ТС Крушевац 1 – ТС Крушевац 3 (планирана је дужини од 5,58 km, а изведена 5,603 km).

1.2. Испорука електричне енергије за I-IX 2020. године

Укупна преузета енергија за I-IX 2020. године износи 28.986 GWh (без података за Косово и Метохију) што је за 3% мање од планираних количина.

Остварени губици енергије у преносу (без података за Косово и Метохију) износе 574 GWh и за 8% су мањи од планираних. Просечна стопа губитака за период I- IX 2020. године износи 1,98%.

Процена губитака за 2020. годину извршена је на основу историјских укупних губитака у преносном систему.

Испоручена електрична енергије у GWh (без података за КиМ)

Елементи	Остварено	План	План	Остварење	Индекс	
	I-IX 2019	2020	I-IX 2020	I-IX 2020	4/3	4/1
1	1	2	3	4	4/3	4/1
Укупно преузета енергија	29.449	41.109	29.858	28.986	97	98
Губици у преносу	609	840	625	574	92	94
Испоручена енергија	28.840	40.269	29.233	28.412	97	99
Стопа губитака у преносу	2,07%	2,04%	2,09%	1,98%	95	96

Испоручена електрична енергије у GWh (са подацима за КиМ)

Елементи	Остварено	План	План	Остварење	Индекс	
	1-IX 2019	2020	1-IX 2020	1-IX 2020	4/3	4/1
	1	2	3	4	4/3	4/1
Укупно преузета енергија	33.798	47.464	34.573	34.181	99	101
Губици у преносу*	/	/	/	/	/	/
Испоручена енергија	33.189	46.625	33.949	33.607	99	101
Стопа губитака у преносу	/	/	/	/	/	/

*не располажемо подацима о губицима у преносу на подручју Косова и Метохије

2. Финансијски показатељи за I-IX 2020. године

2.1. Биланс стања

Образац биланса стања на дан 30.09.2020. године налази се у прилогу.

Актива

Према стању 30.09.2020. године у пословним књигама ЕМС АД средства предузећа (актива) износе 92.852 милиона динара и за 3% су већа у односу на планирану билансну позицију.

Стална имовина на дан 30.09.2020. године износи 87.287 милиона динара и у складу је са планираном билансном позицијом на дан.

Обртна имовина на дан 30.09.2020. године износи 5.564 милиона динара, што је за 90% више у односу на план, односно за 2.629 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због позиције готовинских еквивалената и готовине која је већа за 1.824 милиона динара и активних временских разграничења која су већа за 416 милиона динара.

Пасива

Према стању 30.09.2020. године у пословним књигама ЕМС АД извори средстава (пасива) износе 92.852 милиона динара и за 2 % су већи у односу на планирану билансну позицију.

Капитал на дан 30.09.2020. године износи 62.517 милиона динара, што је за 3% више у односу на план, односно за 1.692 милиона динара. До одступања на овој билансној позицији дошло је због већег стања на позицији нераспоређени добитак као и мањег стања на позицији ревалоризационе резерве у односу на планирано.

Дугорочна резервисања и обавезе на дан 30.09.2020. године износе 11.916 милиона динара, што је за 10% мање у односу на план, односно за 1.369 милиона динара. До одступања на овој билансној позицији дошло је због мањег стања на позицији дугорочне обавезе.

Краткорочне обавезе на дан 30.09.2020. године износе 14.367 милиона динара и за 15% су веће у односу на план, односно за 1.922 милиона динара. До одступања на овој билансној позицији је дошло због већег стања на позицији пасивна временска разграничења као и мањег стања на позицији краткорочне финансијске обавезе у односу на планирано.

Биланс стања је статички извештај (извештај на дан) услед чега је планирање билансних позиција сложено.

2.2. Извештај о токовима готовине

Реализовани нето прилив из пословних активности износи 4.401 милиона динара и за 49% је већи од планираног за исти период, највише због већег прилива по основу продаје и примљених аванса.

Реализовани нето одлив из активности инвестирања износе 4.434 милиона динара и за 24 % је већи од планираних за исти период. До одступања је дошло услед већег одлива на позицији куповине нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава у односу на планирани.

Реализовани нето прилив из активности финансирања износи 307 милиона динара и већи је за 542 милиона динара у односу на планирани за исти период. До одступања је дошло услед већег одлива по основу краткорочних кредита од планираних у посматраном периоду и неисплаћених дивиденди.

У периоду I-IX 2020. године друштво је уредно измиривало обавезе према добављачима и држави.

Готовина на крају периода I-IX 2020. године износи 1.824 милиона динара.

2.3. Биланс успеха

2.3.1. Укупан приход

Укупан приход остварен у периоду I-IX 2020. године износи 16,9 милијарде динара и састоји се из:

Ред. бр	Приходи (000 дин)	План 2020	План I-IX 2020	Остварење I-IX 2020	Индекс	
	1	2	3	4	4/2*100	4/3*100
I (1-6)	Пословни приходи	24.517.006	18.009.167	16.791.772	68	93
1	Приходи од приступа систему за пренос електричне енергије	16.298.868	11.922.713	11.939.061	73	100
2	Приход од продаје ел. енергије за систем ЕМС (балансна енергија)	4.921.660	3.708.239	2.551.064	52	69
3	Приходи по ИТС методологији и алокације прекограничних преносних капацитета	2.761.725	1.948.775	1.864.510	68	96
4	Приходи од прикључака објеката на преносну мрежу	133.279	125.459	176.456	132	141
5	Приход од услуга трећих лица	92.461	69.722	27.635	30	40
6	Остали пословни приходи	309.014	234.260	233.046	75	99
II	Финансијски приходи	67.777	21.245	20.586	30	97
III	Остали приходи	166.500	125.250	108.617	65	87
V (I-III)	Укупан приход	24.751.283	18.155.662	16.920.975	68	93

Пословни приходи

Пословни приход је остварен у износу од 16,8 милијарди динара.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије за I-IX 2020. године остварен је у износу од 11,9 милијарди динара што је на нивоу планираног износа. Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је у извештајном периоду према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 31.10.2019. године (Одлука о давању сагласности на одлуку о цени приступа систему за пренос електричне енергије бр. 626/2019-Д-02/1).

Остварен приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима и тарифним ставовима дат је следећом табелом:

Тарифни елемент (хиљ. дин)	Тарифни став	План I-IX 2020	Остварење I-IX 2020	Индекс 4/3*100	Учешће
1	2	3	4	4/3*100	5
Активна енергија	Виша тарифа	6.268.349	6.372.828	102	
Активна енергија	Нижа тарифа	1.321.824	1.305.158	99	64%
Активна енергија		7.590.173	7.677.986	101	
Реактивна енергија	(cosfi>=0.95)	1.097.469	902.501	82	
Реактивна енергија	(прекомерна)	127.721	227.218	178	9%
Реактивна енергија		1.225.189	1.129.719	92	
Активна снага	Обрачунска (одобрена)	3.047.257	3.050.085	100	
Активна снага	(прекомерна)	60.094	81.270	135	26%
Снага		3.107.351	3.131.355	101	
Приход од приступа и коришћења преносне мреже		11.922.714	11.939.060	100	100%

Приходи по основу балансног механизма, балансне одговорности и купопродаје електричне енергије за компензациони програм ЕМС АД остварени су у износу од 2,6 милијарди динара и мањи су за 1,2 милијарде динара у односу на планиране. Приход и расходи по основу балансне енергије регулисани су Правилима о раду тржишта електричне енергије којима се детаљно прописује успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије. На ове приходе и расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

Приход од алокације прекограничних преносних капацитета остварен је периоду I-IX 2020. године у износу од 1,6 милијарди динара и мањи је за 113 милиона динара од планираних, односно за 7%. Основни разлог овог смањења је утицај пандемије COVID-19 пре свега на рад индустријских потрошача, како у земљи тако и у региону, који су обустављањем прозводње значајно смањили потрошњу електричне енергије што је довело до смањене потребе за увозом електричне енергије у Србију, а такође и извозом електричне енергије из Србије. Све ово је довело до смањене тражње за преносним капацитетима а самим тим довело је и до смањења прихода од доделе преносних капацитета.

Приходи зависе од енергетске ситуације у окружењу и понуда које дају учесници на аукцијама за доделу капацитета, на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији у периоду I-IX 2020. године планиран је у износу од 208,3 милиона динара, а остварен у износу од 237 милиона динара, односно више за 29 милиона динара у односу на планиране. Приход од услуге транзита по ИТС механизму реализује се по основу методологије која је део европске регулативе и зависи од транзита остварених у целој интерконекцији на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од прикључака објеката на преносну мрежу за период I-IX 2020. године планиран је у износу од 125,5 милиона динара, а реализован је у износу од 176,5 милиона динара, односно више за 51 милион динара у односу на планиране.

Приходи од прикључака се односе на:

- разграничење прихода у висини обрачунате амортизације за преузете ветропаркове у укупном износу од 121,7 милиона динара: Чибук 43,7 милион динара, Кошава 29,5 милиона динара, Ковачица 28,5 милиона динара, Алибунар 20 милиона динара;
- приход по основу одобрене снаге за прикључење ТС 110/6 kV Рудник 4 и далековода 110 kV бр. 1261 РП 110 kV Дрмно (ТЕ Костолац Б) – ТС 110/6 kV Рудник 4 у износу од 30,1 милион динара
- приходи по основу израде планске и техничке документације, прибављања потребних дозвола за изградњу прикључка, као и израде студије прикључења у износу 24 милиона динара за ТС Мосна, ТС Ниш, ВЕ Кривача, ВЕ Пландиште, ТЕ ТО Панчево, ТС Чукару Пеки, ТЕ Костолац БЗ

Приход од услуга трећим лицима остварен је у износу од 27,6 милиона динара и мањи је за 42 милиона динара од планираних за исти период највише због прихода од услуга на ино тржишту због кашњења динамике реализације пројекта Украјина - Молдавија. Највећи део ових прихода односи се на:

- приход од услуга за издавање сагласности, техничких и локацијских услова у износу 13 милиона динара,
- приходе од продаје услуга трећим лицима на домаћем тржишту по основу одржавања ТС Макиш ЈП Водовод, испитивање релејне заштите 220kV разводног постројења у ТС НИС, проверу функционалности релејне заштите на објектима Петрохемије и НИС-а у Панчеву, као и контролисање уређаја за мерење активне и реактивне електричне енергије и снаге за ЕИ Никола Тесла у укупном износу од 6,1 милион динара,
- приходи по основу терцијарне регулације 3 милиона динара
- приход од координације СММ блока у износу од 3,5 милиона динара
- приход по основу коришћења одмаралишта предузећа у износу од 1,6 милиона динара.

Остали пословни приходи су планирани у износу од 234 милиона динара, а реализовано је 233 милиона динара, што је за 1% мање од планираног износа.

Највећи део ових прихода односи се на:

- приходе од донација које представљају амортизовани део основних средстава, истребованог материјала и резервних делова у износу 118 милиона динара
- приходе по основу закупнина у износу од 20,9 милиона динара (највећи део се односи на Електроенергетски координациони центар, ЈП ЕПС, Центар за координацију сигурности и ЕПС Дистрибуцију)
- приходе по основу наплате штете од осигуравајућих друштава у износу од 4 милиона динара
- остале пословне приходе у износу од 19,7 милиона динара. Највећи део ових прихода односи се на приходе од ЈП ЕПС, ЕКЦ, SEEPEX, SCC, Електроисток Пројектни биро и ЕПС Дистрибуцију по основу префактурисавања режијских и комуналних трошкова.

Финансијски приходи

Финансијски приходи у периоду I-IX 2020. године остварени су у износу од 20,6 милиона динара.

Остали приходи

У периоду I-IX 2020. године остали приходи остварени су у износу од 108,6 милиона динара.

2.3.2. Укупан расход

Укупан расход у периоду I-IX 2020. године остварен је у износу од 16.228 милиона динара.

2.3.2.1 Пословни расходи

Трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу са трошковима електричне енергије (сопствена потрошња и потрошња пословних објеката) у периоду I-IX 2020. године износе 3.572 милиона динара и мањи су за 351 милиона динара у односу на планиране за исти период 2020. године због мање остварених губитака у преносној мрежи за 39 GWh као и нижом оствареном просечном ценом по којој су набављани. Просечна пондерисана реализована цена за период I-IX 2020. године за куповину губитака у преносу износи 51,85 €/MWh док је планирана за исти период 53,45 €/MWh.

ЕМС АД од 1. јула 2018. године набавља електричну енергију за надокнаду губитака у преносном систему спроводећи аукције преко електронске платформе тз. аукцијске платформе, а недостајућу количину купује на организованом дан-унапред тржишту електричне енергије у Србији (SEEPEx). Учесници у аукцијама су биле компаније са лиценцом за снабдевање електричне енергије које су претходно задовољиле тражене услове и склопиле оквирни уговор са ЕМС АД, а производи на аукцијама које је ЕМС АД куповао су били са унапред дефинисаним количинама на кварталном или месечном нивоу.

Трошкови балансне енергије, материјала и горива у периоду I-IX 2020. године остварени су у износу од 2.591 милиона динара.

Расходи по основу балансног механизма и балансне одговорности проистичу из Правила о раду тржишта електричне енергије. Правилима о раду тржишта детаљно се прописују успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије.

Трошкови помоћног, канцеларијског и режијског материјала у периоду I-IX 2020. године реализовани су у износу од 18,5 милиона динара.

Ови трошкови се односе на трошкове помоћног, режијског и материјала за одржавање хигијене у износу од 12 милиона динара и трошкова канцеларијског материјала у износу од 6,5 милиона динара.

Трошкови инвентара односе се на набавку специјализованог електроничарског, хидрауличног, телекомуникационог алата као и другог алата неопходног за обављање основне делатности предузећа.

У периоду I-IX 2020. године трошкови ЛЗО (личне заштитна опрема) у употреби реализовани су у износу од 9,6 милиона динара. Лична заштитна опрема је смештена на залихама и када се буде истребовала реализација ће бити евидентирана на конту трошка.

Гориво и мазиво за транспортна средства и ауто гуме у употреби, за период I-IX 2020. године реализовани су у износу од 46,5 милиона динара.

Остала енергија за период I-IX 2020. године остварена је у износу од 12,4 милиона динара.

Инвестиције у сопственој режији, за период I-IX 2020. године реализоване су у износу од 12,8 милиона динара.

Трошкови одржавања за извештајни период остварени су у износу од 659 милиона динара.

Трошкови амортизације за извештајни период остварени су у износу од 3.031 милиона динара динара.

Укупни трошкови запослених за период I-IX 2020. године остварени су у износу од 1.932 милиона динара.

Укупни трошкови осигурања за период I-IX 2020. године износе 178 милиона динара.

Трошкови за обавезе према држави су складу са законским прописима и реализовани су у периоду I-IX 2020. године у износу од 302,7 милиона динара:

Порез на имовину за период I-IX 2020. године реализован је у износу од 112,6 милиона динара.

Трошкови накнада за коришћење вода остварени су у износу од 528 хиљада динара.

Таксе за период I-IX 2020. године износе 10,2 милиона динара.

Остале обавезе према држави реализоване су у износу од 14,5 милиона динара.

Накнада Агенцији за енергетику РС у складу је са Методологијом за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије и реализована је у износу од 93,9 милиона динара, што је на нивоу плана. Висина накнаде је утврђена према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 31.10.2019. године, а која се примењује од 1. новембра 2019. године.

Накнада за коришћење националних паркова за период I- IX 2020. реализована је у износу од 71 милиона динара.

Трошкови системских-помоћних услуга у периоду I-IX 2020. године остварени су у износу од 2.770 милиона динара што је за 3% више од планираног износа за исти период. Обрачунавају се месечно у складу са реализованим количинама и ценама помоћних-системских услуга коју је утврдила

Агенција за регулаторни период („Одлуком о ценама закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације и цене помоћних услуга за 2020. годину" АЕРС број 41/2020- Д-1, од 23. јануара 2020. године.“)

Остали пословни расходи за период I-IX 2020. године износе 716 милиона динара.

Финансијски расходи

Финансијски расходи за период I-IX 2020. године остварени су у износу од 200 милиона динара.

Остали расходи

У периоду I-IX 2020. године остали расходи остварени су у износу од 90,4 милиона динара.

2.4. Резултат пословања

За период I-IX 2020. године остварен је укупан добитак у износу од 693 милиона динара и то:

- позитиван резултат из пословних односа од 854,5 милиона динара
- негативан резултат из односа финансирања од 179,6 милиона динара
- позитиван резултат из осталих односа од 18,2 милиона динара
-

Ред.бр.	Опис (у 000 дин)	План 2020	План I-IX 2020	Остварење I-IX 2020	Индекс	
	1	2	3	4	4/2*100	4/3*100
I	Пословни приход	24.517.006	18.009.167	16.791.772	68	93
II	Пословни расход	23.901.164	17.700.595	15.937.294	67	90
I-II	РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВНИХ ОДНОСА	615.842	308.573	854.478	139	277
III	Финансијски приходи	67.777	21.245	20.586	30	97
IV	Финансијски расходи	302.578	210.353	200.219	66	95
III-IV	РЕЗУЛТАТ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ ОДНОСА	-234.801	-189.108	-179.633	77	95
V	Остали приходи	166.500	125.250	108.617	65	87
VI	Остали расходи	44.541	10.906	90.397	203	829
V-VI	РЕЗУЛТАТ ИЗ ОСТАЛИХ ОДНОСА	121.959	114.344	18.220	15	16
VII	Укупан приход	24.751.283	18.155.662	16.920.975	68	93
VIII	Укупан расход	24.248.283	17.921.853	16.227.910	67	91
VIII-VII	УКУПАН РЕЗУЛТАТ – Добитак пре опорезивања	503.000	233.809	693.065	138	296

Нето добитак за период I-IX 2020. године је 635 милиона динара.

3. Инвестиције

За период I-IX 2020. године инвестиције су остварене у износу од 2.825 милиона динара, односно 66% планираног износа. Мања реализација инвестиција у периоду I-IX 2020. године настала је услед актуелне ситуације изазване пандемијом вируса COVID 19.

4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене

Трошкови одржавања

Средства за одржавање преносне мреже, уређаја за мерење и грађевинских објеката, ИКТ опреме и возног парка у периоду I-IX 2020. године остварена су у износу од 658,8 милиона динара што је 88% планираних трошкова за овај период.

5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије

Према Закону о енергетици, сагласност на цене за приступ систему за пренос електричне енергије даје Агенција за енергетику Републике Србије.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је у периоду I-IX 2020. године према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 31.10.2019. године (Одлука о давању сагласности на одлуку о цени приступа систему за пренос електричне енергије бр.626/2019-Д-02/1).

Преглед цена по тарифним ставовима, дат је у табели:

<i>Тарифе</i>	<i>Једин. мере</i>	<i>Цена у дин. по јединици мере према одобреном МОП (01.11.2019)</i>
Одобрена снага	kW	48,0148
Прекомерна снага	kW	192,0592
Активна енергија - Виша тарифа	kWh	0,3822
Активна енергија - Нижа тарифа	kWh	0,1911
Реактивна енергија (за $\cos\varphi \geq 0,95$)	kvarh	0,1942
Прекомерна реактивна енергија (за $\cos\varphi < 0,95$)	kvarh	0,3885

У следећој табели дате су просечне годишње укупне (брutto) цене за приступ систему за пренос електричне енергије и цене без трошкова набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу, трошкова системских услуга и регулаторне накнаде:

<i>Опис</i>	<i>Одобрени ниво цене од (01.11.2019)</i>
Просечна укупна цена за пренос електричне енергије (динара/kWh)	0,499
Цена преноса без трошкова губитака, системских услуга и регулаторне накнаде (динара/kWh)	0,288

Укупна цена преноса електричне енергије се састоји из следећих компоненти:

<i>Опис</i>	<i>Једин. мере</i>	<i>Одобрена тарифа 01.11.2019.</i>
Нето пренос	дин/kWh	0,288
Системске услуге	дин/kWh	0,083
Губици	дин/kWh	0,125
Регулаторни трошкови	дин/kWh	0,004
Укупно	дин/kWh	0,499

6. Констатације

У периоду I-XI 2020. године ЕМС АД је остварило позитиван бруто резултат пословања од 693 милиона динара који је 3 пута већи у односу на планирани резултат у истом периоду, односно за 459 милиона динара. Нето добитак за период I-IX 2020. године износи 635 милиона динара.

На бољу реализацију укупног резултата у односу на планирани резултат највише су утицали:

- мање остварени трошкови набавке електричне енергије за покриће губитака у преносу у односу на планиране за 351 милиона динара,
- мање остварени трошкови одржавања у односу на планиране за 90 милиона динара
- трошкови амортизације – мањи за 219 милиона динара,

У периоду I-IX 2020. године друштво је повукло риволвинг кредит у износу од 7 милиона евра за одржавање текуће ликвидности и уредно измиривало обавезе према добављачима и држави.

Директор

Јелена Матејић, дипл. економиста